

T. Budapest Magyar Nemzeti Múzeum T. A

DELBÁCSKA

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Novisad, Trg Oslo-bodjenja 3. szám, (Wagner palota). Telefonszám: 21-37, éjjel 24-88. Sürögönc.: „Delbácska“ Novisad Póstatakarékpénztári csekk számla Zagreb: 46.692.

Novisad, 1928. január 22.

VASÁRNAP

Előfizetési ára: egy hóra 40 din; három hóra 120 din fél évre 240 din; egész évre 480 dinár. Egyesszám ára hétköznap 150 dinár, vasárnaponként 2 dinár. Külföldre előfizetési díj egy hónapra 50 dinár.

Szomorú Karnevál

Az örök jóked a gondtalan mulatozás szuverénje Karnevál hercege naptár szerint már megtartotta bevonulását Európa tánctermeibe, hogy ott fogadhassa feltétlenül lojalis alattvalói hódolatát. Tombol a gondtalan élet, amely nem néz sem jobbra sem balra, csak rohan előre és maga sem tudja, hol az a cél, amelyhez jutni fog. A fényes, csillogó parketták, a nappali fényt elővarázsoló csillárok, a vakító női testek, amelyek csak azért vannak fedve ruhával, hogy minél többet sejtteszenek a láthatatlanból, szinte kábltóltag hatnak és néhány percre vagy órára elfeledtetik a gondot, a fekete bánatot, a rettenetes nyomort és sötét kétségbeesést, amely csak azoknak jut osztályrészül, akik kívül rekedtek a dzsezbendes táncteremből, a cigánymuzsikás étteremből, az élet, a jó élet paradicsomából.

Az öröm, a pompa és fény még feltűnőbbé, még szembeütőbbé, még ordítóbbá teszi a nyomort, a bajt, a panaszos jajokat és kétségbeesést, amely fűtetlen, világatlan vackokban honol, ahol a mindennapi meleg ételt csak a mesék világából, vagy talán a jótékony bajt feledtetni akaró, de szívbe vágó keserű asztaláról ismerik. Soha még olyan súlyos, szomorú viszonyok közt nem szakadt ránk Karnevál herceg világába, mint éppen az idén. Talán csak azok tudják, hogy milyen kétségbeesetten küzdenek sokan, nagyon sokan a nyomorral, akik azért keresik fel a szenvedőket, hogy segítsenek rajtuk, amennyire a huszadik század humanizmusa engedi, de tudják azok is, akik a nyomor által bünbesodortak ellen lépnek fel a törvény intézkedései alapján.

Egész Európában gondsujtott emberek milliói néznek a szomorú szürke mennyboltra — ahonnan a nap csak félve és elbujva mer néhány pillanatra előbujni — és várják, hogy a hatalmas tüzgolyó áttörje magát a felhők sűrű áthatlan gátján, mert akkor már megsem olyan reménytelen a soha fel nem melegedett kályha kétségbeesítő némasága. Mert a hideg nagyon fáj, kinzóbb talán még az éhségnél is, de mindenesetre veszélyesebb, mert a duruzsoló kályha lángja, megemésztí azokat a titkos ellenségeket, amelyek ott lappangnak a fűtetlen szobában és minden pillanatban támadásra készülnek a táplálatlan emberi test ellen.

Noviszádon éppen olyan a helyzet e téren, mint bármely más városban, ahol a lakosság túlnyomó többsége olyanokból áll, akik két kezük verejtékes munkájával keresik meg a mindennapi kenyerüket. Soha annyi munkanélküli nem volt még mint az idén soha annyi fázó és éhező, mint az idej Karneválban. Az éhség és a hideg pedig rossz tanácsadó, elvakítja az értelmet és sötétte varázsol mindent a szem előtt úgy, hogy minden eszközzel azon kell lennünk, hogy csökkentjük a nyomort, már csak a magunk érdekében is. Noviszádon széleskörű és nagyarányú jótékony akciók folynak, amelyek szerény anyagi eszközeikhez mérten igyekeznek segíteni ott, ahol tudnak. Nemcsak a

társadalom, hanem a város is azon van, hogy minél kevesebben legyenek a nélkülözők és az éhezők. E téren nem is érheti őket gáncs, csak elismerés és köszönet.

Mi nem is ezt akarjuk, hanem csak rámutatni annak szükségességére, hogy a mostani jótékonykodást ki kell fejleszteni, olyan nagy arányúvá tenni, hogy az a jövő télen már azokon is segíthessen, akiken az idén még nem tud épen szerény anyagi eszközénél fogva. Fel kell készülni a télre, a nyomorra már előbb, hogy sikeresen meg lehessen küzdeni vele. Ezenkívül azonban igyekezni kell a nyomort a minimumra

redukálni munkaalkalmak teremtésével. Az idén nagy munkák lesznek ismét a városban ezért legalább a városi munkák kiadásánál gyakoroljon olyan befolyást a tanács, hogy azoknál csak noviszádiak dolgozhassanak és ezáltal rögtön segítenek a munkanélkülieken és csökkentik a jövő tél gondjait. A gazdasági válság a jövőben is érezhető lesz, éppen ezért, gondoskodni kell már előre arról, hogy ne csak a Karnevál könnyelmű és gondtalan gyermekei örüljenek a télnek, hanem azok se remegjenek tőle, akiknek eddig csak kint, szenvedést és megpróbáltatást jelentett.

Nagy érdeklődés kíséri a demokraták zágrebi nagygyűlését

Készül az amnesztia-rendelet

Beogradból jelentik: Az ország politikai közvéleménye osztatlan érdeklődéssel fordul a demokraták kétnapos zágrebi nagygyűlése felé. A mai főgyűlést tegnap délután érkezőlet előzte meg, amelyen a demokrata pártok képviselő tagjai vettek részt.

Az Akadémia terén épült paraszt-otthonban mintegy 70 képviselő gyűlt össze, hogy meghallgassa Rádics István és Pribicevics Szvetozár bevezető beszédét. A két politikus 10 óra tájban érkezett meg és Rádics István megnyitotta az érkezőletet.

Bevezető beszédében a paraszvezér részletesen ismertette a gyűlés jelentőségét és a programot, amelyet megvalósítás céljából, a párt maga elé tűzött.

Utána Pribicevics Szvetozár emelkedett szólásra. Egyórás beszédében részletesen ismertette a politikai helyzetet és a tárgyalások menetét, amelyek a párt vezetői és a többi ellenzéki alakulatok, valamint a kormány között lefolytatott megbeszélések lényegét szolgálták.

A paraszt-demokrata koalíció — mondta — minden igyekezetével a koncentráció mellett foglal állást. Nincsen szükség arra, hogy a párt tagjai külön megbízást adjanak a koncentráció érdekében, mert a pártvezetőség minden erejével amugy is ezt a célt szolgálja.

Beszéde további során Pribicevics elégedetlenségét fejezte ki Davidovics Ljubával

szemben. Hibáztatja, hogy Davidovics határozatlan magatartást tanúsított, pedig ilyen komoly helyzetben nagy határozottság szükséges. Annak a reményének adott kifejezést, hogy Davidovics helytelen politikáját rövidesen megváltoztatja és olyan magatartást fog tanúsítani, ami a helyzetnek a legjobban megfelel.

Az előkészítő érkezőlet után Rádics és Pribicevics nyilatkoztak a sajtó képviselői előtt. Az utóbbi napokban elterjedt hírekkel szemben tagadták, hogy politikai felfogásuk között eltérés mutatkozna, mert minden tekintetben a legnagyobb egyetértés áll fenn közöttük.

A mai nagygyűlésre Zagrebban minden szükséges előkészületet megtettek. Beogradban élénk fellendést keltett, hogy Angyelino-vics miniszter tegnap este váratlanul Zagrebba utazott.

Készül az amnesztia-rendelet

A királyi herceg születésével kapcsolatos amnesztia-iról, az utóbbi napokban ellentétes hírek keltek szárnyra. Lapunk munkatársa megbízható helyen úgy értesült, hogy az amnesztia rendelet már elkészült és rövidesen megtörténik a kegyelem-rendelet aláírása is. Arról még nincsenek megbízható hírek, hogy az amnesztia milyen mértékű lesz, mert illetékes helyen erre nézve nem hajlandók felvilágosítást adni.

A kisantant nem kéri a népszövetségi tanács azonnali összehívását, a szentgotthárdi incidens ügyében

Párisból jelentik: A Petit Parisien a következőket írja: Miután a népszövetségi tanács nem lépett közbe közvetlen Weverka hivatalos lépése után, most a kis antant államok intervenciója következik. Ez az intervenció, amely a legrövidebb időn belül megtörténik, abból fog állani, hogy a kisantant államok három egybehangzó jegyzéket adnak át a Népszövetségnek. A jegyzékben emlékeztetik a tanácsot arra a szerepére, amelyet magára vállalt.

A kisantant államok nem fognak hivat-

kozni a második cikkelyre és nem kéri a tanács haladéktalan összehívását. Nem is terjesztenek elő formális panaszt Magyarország ellen, csupán arra szoritkoznak, hogy közöljék azokat az adatokat, amelyek megkövetelni látszanak, hogy a tanács gyakorolja investigációs jogát. A lap megállapítja, hogy máris bizonyos ellenállás mutatkozik. Speciális érvekre hivatkoznak, nehogy olyan precedenst teremtsenek, amelyet később automaticamente kellene alkalmazni, ha esetleg más országok is megsértenék a fennálló rendelkezéseket.

A noviszádi ügyészségi fogház lakói rendületlenül bíznak az amnesztiában

Körséta a noviszádi fogházban - Amikor a királyfi születése alkalmából megszólaltak az ágyúk, a foglyok örömben térdre borultak Huszonkét felségsértés miatt elítélt egyén várja az amnesztiát

Vukovojac Zsárkó, a noviszádi ügyészség vezetője a legnagyobb előzékenységgel fogadta munkatársunkat, amikor engedélyt kértünk az ügyészségi fogház meglátogatására. A fogház most az aktualitás központjában áll, mert a szerencsétlen foglyok nagyrésze rendületlenül bízik az amnesztiában, amely véget vet a sok szenvedésnek és bánatnak. Hányan vannak, akik remegve várták azt a pillanatot, amikor a petrovaradini erődről megszólalnak az ágyúk. Igaz, hogy fizikai értelemben vett szenvedésekről itt nem lehet szó, hiszen tudvalevő, hogy a noviszádi fogház az ország egyik legrendezettebb és leg-humánusabb intézménye.

Itt valóban jól érzik magukat a foglyok, vagy ha úgy tetszik, a körülményekhez képest jól.

Lazics Petar, a fogház igazgatója, a puritán gondolkozású és humánus érzésű ember a foglyok bálványa. Mindenki szereti, becsüli és tiszteli ezt a valóban derék és kifogástalan uriembert, aki a törvény határain belül mindenkor megkönnyíti a foglyok helyzetét. Nem lehet itt panasza senkinek, sem a bánásmód, sem az ellátás, sem a tulszigorúság ellen s aki alkalmazkodni tud a fogház rendszabályaihoz, akár esztendőket is eltölthet ragyogóan tiszta cellájában, anélkül, hogy valamikor is panaszra nyúlna az ajka.

A nagybajszú kulcsár nagy reverenciával fogad, amikor átlépjük a fogház küszöbét. A kulcs megfordul a zárban s ott állunk a rácsos kapu, rácsos ablak közvetlen tőszomszédságában. Lazics Petar egyszerűen berendezett irodahelyiségébe kísér s egyetlen gombnyomásra szolgálatkészen előrobog Szlavik faktótum, a fogháziroda vezetője, aki annak idején egy sikkasztási ügyből kifolyólag tette ismertté nevét. Hosszu szakállt növesztett, karcsu testén pedig büszkén feszül a legújabb divatu pizsama. Mint a fogházigazgató jobbkeze, a legapróbb részletéig ismeri a fogház belső szervezetét és lakóit. Kivülről tudja, hogy ki hogyan érzi magát, mivel foglalkozik, hány órákor ébred, van-e étvágya s mi a véleménye az amnesztiáról, amely olyan sokáig késik.

Itt ugyanis mindenki bízik az amnesztiában s amióta a látogatók révén az a hír terjedt el, hogy a Délbácska a többi ujsághírekkel szemben megerősítette az amnesztiára vonatkozó értesülését, mindenki a Délbácskára esküszik. Ha rokonok jönnek látogatóba, az első kérdés a következő:

— Mit ír a Délbácska? Lesz-e amnesztia?

Ezzel szemben lecsepülik, letorkolják a többi lapokat, amelyek azt írták, hogy nem lesz amnesztia.

Ilyen a fogoly mentalitása. Az utolsó szalmaszálba is belekapaszkodik, ha szabadulásáról van szó. Olyanok is remélik az amnesztiát, akiknek még jogcímük sincs arra, hogy amesztia útján kiszabaduljanak.

Akik az amnesztiát várják

A legjobban bíznak az amnesztiában azok, akiket felségsértés miatt ítélték el. Huszonkét felségsértés miatt elítélt amnesztia esetén elsősorban jönnek tekintetbe s akiknek a névsorát már az ügyészség is elkészítette, hogy kellő pillanatban azonnal szabadlábba helyezhesse őket.

A felségsértés miatt egytől-négy évig terjedő fogházbüntetésre elítélt delikvensnek névsora a következő: Begecski Mita, Bajkics Zsiva, Bogojev Rada, Bohacsek Mihály, Erdélyi János, Kardalisz János, Korógyi József, Kriszt Borbála, Kanyó Tamás, Mészáros István, Nemeč Ferenc, Ocelj Nikola, Petros

Pera, Sztrefanovics Nikola, Szabó Ágoston, Szücs Imre, Sztanojev Sztetiszlav, Fazekas János, Uvalin Györgye, Sokcevic Joco, Janics Jovan és Miskovics Antun.

Mind ezek nagobbbrészt földmivesek, az elítéltek nesztora pedig a 71 éves Korógyi József, csókai földmives, aki nagyot hall s remegve várja a felszabadulás pillanatát. Tőzszyökeres magyar paraszt típus, akit a bíróság három évi fogházra ítél. Tegnap töltötte be büntetésének huszonharmadik hónapját, nem csoda tehát, ha már türelmetlenkedik, mert már „nagyon megunta” a fogház-életet.

Amikor január 19-én éjjel a petrovaradini várból megszólaltak az ágyúk, az egész fogház talpra ugrott. A várva-várt nap beköszöntött, a villanyégők kigyultak s néhány percen belül

olyan határtalan öröm keletkezett a foglyok között, amilyenre még sohasem volt példa.

A szerencsétlen teremtések szinte összeroppantak a lelkesedés sulya alatt, összeölelkeztek, egymás nyakára borultak, énekeltek, nevettek és sirtak örömben. A 71 éves Korógyi bácsi térdre borult és órák hosszat imádkozott. Ünnepi éjszakája volt ez a noviszádi fogháznak s amikor Lazics Petar fogházigazgató is megerősítette a hírt, hogy megszületett a királyfi, a foglyok szinte extázisban kiállították:

— Éljen a király! Éljen a királyfi! Az Isten áldja meg a királyi családot!

Másnap már valósággal zibongott a fogház a türelmetlenkedő foglyoktól. Mindenki az ajtók nyitogatását, a kulcs csikorgását figyelte, nem jön-e már a felszabadító hír. Többen már tudni vélték, hogy a miniszter táviratilag rendeli el a foglyok szabadonbocsátását, a beavatottak pedig erősen fogadkoztak, hogy a rendelet már meg is érkezett, csak az irodában késik az iratok le-másolása. Volt is mit halgatnia Szlavik faktótumnak, „aki annyira ellustult, hogy nem igyekszik megsürgetni a rendelet kézbesítését”. A szegények persze nem tudták, hogy a lista már készen fekszik az ügyész fiókjában, csak a várva-várt távirat nem érkezett meg a minisztertől, amely felnyitná a börtön kapuit a kiszabadulást váró foglyok előtt.

Azóta már több nap telt el, de a remény nem csökkent. Erősen bíznak s rendületlenül várják a nagy napot, amikor az ügyész belép a cellákba s felolvassa a hosszú listát. Mert az csak hosszú lehet, mondják a foglyok, hiszen a király kegye bizonyára rámosolyog ezuttal az elvetemült bűnösre is. Már tippelik, már előre tudják, hogy az ügyész végigjárja majd a cellákat, a foglyárral kinyitattja a barna ajtókat s így szól majd a delikvenseknek:

— Szabad vagy! Pakkolj össze és elmehetsz!

Ez a remény tartja bennük a lelket. Ki tudja, vajjon teljesülnek-e a csillogó képek, a remények, a sötét éjszakákon elhaló sóhajok és sóvárgó vágyak?

Dél felé jár az idő, a foglyok ebédre készülnek. Kimegyünk a konyhába, ahol ragyogó tisztaság fogad. Radovanovics Jovan kereskedelmi utazó végzi a főszakácsi tendőket. Azt mondják olyan kitünő huslevest készít, hogy a „Kraljica Marija” étterme is megirigyelhetné. Megkóstoljuk a párolgó, zamatos levest, amely csakugyan kifogástalan.

Kétszer hetenként mindenki egyformán részesül a párolgó mannából, amikor a leves mellé jó adag marhahúst és babfőzeléket kap. A műhelyekben alkalmazott mesteremberek és irodai alkalmazottaknak már mindennap jut

Dr. OETKER
= BACKIN =
SÜTŐPORRAL SÜT!

A 104 receptet tartalmazó könyvet kívánatra ingyen és bérmentve megkérjük!

Dr. Oetker d. z. o. z., Maribor

féle képes receptkönyv, 200 elsőrangú recepttel, 51 képpel. Ára 5 dinár. Mindent kapható, esetleg közvetlenül

Dr. Oetkernél, Maribor.

leves, hus és főzelék. A legnépszerűbb a keddi nap, amikor a főszakácsa avanszált utazó grenadimarsot főz a foglyoknak. Ilyenkor azután csakugyan hangosak a cellák a jóízű csámcsofástól.

Meglátogattuk özv. Szabó Mihályt és Böröcsök Mihályt, a fogház két halálraítéltjét.

Az öreg parasztasszony nélkülözhetetlen okuláréja mögül pislant ránk. Bizalmatlanul mustrál s csak érthetetlen szavakat mormol. Kissé meghízott a vén boszorkány, nem csoda, hiszen jó dolga van. A minap raportra jelentkezett. Amikor megkérdezték, mit akar elmondani, így szólt:

— Szeretném az ügyész urat megkérni, ne akasztasson fel! Inkább leülöm egész életemet ebben a cellában, de nem szeretném, ha felkötnének. Hiszen szegény volna, ha felakasztanak. Asszonnyal csak nem csinálnak ilyen dolgokat!

Persze nem engedték raportra, mert az ügyész nem ér rá ilyen különleges kívánságokkal foglalkozni.

Böröcsök Mihály sápadt és szomorú. Ugy látszik, mintha lelkiismeretével küzdene s éjszakánként türelmetlenül, álmatlanul hanykolódik az ágyában. A foglyokkal nem szabad beszélni, így hát nem kérdezhajtuk meg, nem érez-e megbánást borzalmas tette miatt.

A tizenhárom cella

Ez az ugynevezett „Intelligenz Zelle”. A foglyok között ugyan kevés az intellektuális osztályhoz tartozó személy s talán csak Szlavik és Tomán Sándor, a „Délbácska” szerkesztője képviselik a fogház intelligens elemeit. Mindkettőnek bizonyos könnyítéseket engedélyezett Vukovojac Zsárkó, a finomlelkű és igazi uri mentalitású államügyész. Tomán Sándor meg is hizott a fogházban s napközben az irodában vezeti a foglyok „anyakönyvét”. Ez egyszer nem vált be a tizenhárom szám kabalisztikus jellege, mert Tomán kolégánk irigylésreméltó és felséges jókedvben vezekeli le felelős szerkesztői felelősségével járó felelősségének következményeit. Vasárnaponként annyi a látogatója, hogy az audienca rendszerint népgyűlési keretek között bonyolódik le. A cellája ragyogó, szinte pedánsan tiszta, az ágyon habfehér párnák, az asztalon abrosz és csipkés milió. Szinte kedvet kap az ember, hogy itt társul szegődjön harmadiknak s önkéntelenül is eszébe jut Schiller népszerű balladája: „Ich

sei, gewärt mir die Bitte, in Euerem Bunde der Dritte“.

A gyilkosok

Természetes és a bűnügy súlyosságával magyarázható, hogy nem mindenki egyforma kedvezményeket élvez. A gyilkosok közönséges rabkosztal is megelégszenek. Itt látjuk közöttük Ivanics Sztéván plávnaí földművest, aki szeretőjét borzalmas kegyetlenséggel meggyilkolta, azután Leber Istvánt, aki a Karagyorgye telepen végzett feleségével, majd Vaszin Csedát, aki ugyancsak a feleségét gyilkolta meg s tíz évet kapott, végül Zsivkovics Dusánt, aki Sztari Becsejen követett el gyilkosságot. A gyilkosok között mongolok is szerepelnek, nevezetesen Gyurinov Angyela, Monahosev Sára és Csukarinov Fjodor, akik a Karagyorgye telepen amugy mongolosan

végeztek Gyurinov Angyela férjével.

Egyébként a fogház állománya ezidő szerint meglehetősen szerény keretek között mozog. Összesen 137 fogoly van letartóztatásban, közöttük 17 nő. Mindezek ötven célában huzódnak meg. Nem irigyléremelő a helyzetük, de nem is kétségbeejtő. A gyilkosokkal is emberségesen bántanak s senkinek sincs oka panaszra. Csak egytől félnek: Mitrovicától. Ez a mumus. Irtóznak a fegyház levegőjétől, amely évekre zárja el előlük a napot. Ha tőlük függne, mindenki itt maradna.

Amikor elhagytuk a fogházat, egy sápadtarcu delikvens így kiáltott utánam:

— Szerkesztő ur, mikor lesz amnesztia?

Nem válaszoltam. Talán csak azért, mert a foglyokkal tilos a beszélgetés. K. A.

Elkészült a városok önkormányzatáról szóló törvényjavaslat

Csak Beograd és Zagreb városokat vonják ki a tartomány hatásköre alól

A belügyminisztériumban most készült el a városok önkormányzatáról szóló új törvényjavaslat, amelynek fontosabb intézkedései a következők:

A városok mint önkormányzati testületek, jogi személyek, úgy a köz-, mint a magánjog terén.

Ezen törvény alá az alábbi városok tartoznak: Beograd, Zagreb, Ljubljana, Sarajevo, Split, Valjevo, Vranje, Zajecsar, Krugujevac, Krusevac, Leskovac, Nis, Pozsarevac, Szmederevo, Uzice, Csacsak, Sabac, Bitoly, Pety, Prizren, Prilep, Pristina, Szkoplye, Stip, Podgorica, Cetinje, Banjaluka, Bihács, Mosztár, Travnik, Tuzla, Dubrovnik, Sibenik, Bjelovar, Brod u/5, Varasdin, Vinkovci, Vukovár, Zemun, Karlovac, Krizsevci, Mitrovica, Osijek, Petrinya, Petrovaradin, Pozsega (szlavon), Senj, Sziszak, Szremszki Karlovci, Szusak, Maribor, Ptuj, Celje, Csakovac, Bela Crkva, Kikinda, Becskerek, Vrsac, Pancsevo, Noviszád, Senta, Szombor, Sztara Kanizsa és Szubotica.

Beograd és Zagreb városokat kivonták a tartomány hatásköre alól és egyenesen a belügyminisztériumnak illetőleg azon minisztériumoknak rendelték alá, amelyekhez egyes ügyekből kifolyólag tartoznak. A többi várost kivonták a járási hatóságok hatásköre alól és egyenesen a tartománynak rendelték alá. A városok és a szomszédos községek közti határok kiigazítása a belügyminisztérium hatásköre alá tartozik. Egy községet a belügyminiszter javaslatára a nemzetgyűlés akkor csatolhat egy városhoz, ha a község és város bizottsági tagjainak kétharmada kívánja ezt és, ha a tartomány is hozzájárul.

A városok tagjai és lakói

Valamely város közösségének tagja (illetőséggel bíró) csak az SHS királyság polgára lehet. A törvény szerint az asszony követi férje, a kiskoru törvényes gyermek apja, a kiskoru törvénytelen gyermek anyja, az örökbefogadott kiskoru gyermek pedig az örökbefogadó illetőségét. A talált gyermek abban a városban kap illetőséget, ahol megtalálták. A helyi önkormányzatok állami és közalkalmazottai, valamint a lelkészek abban a városban kapnak illetőséget, amelyben állandó hivatali helyük van. A törvényesen elvált asszony abban a városban bír illetőséggel, amely városban elválásakor illetőséget birt, ha pedig a házasságát megsemmisített, akkor visszakerül azon város illetőségébe, ahol házassága előtt volt illetősége.

Az illetőségbe való felvételhez a következőkre van szükség: 1) hogy a kérvényező polgári jogait élvezze, 2) hogy ne álljon bírósági vizsgálat vagy vád alatt olyan cselekmények miatt, amelyek a polgári jogok elvesztését vonják maguk után, 3) hogy magát és családját el tudja tartani. Az illetőségbe való felvétel ügyében a városi bizottság hoz határozatot, amely a kérvényt nem utasíthatja el, hogyha a fenti feltételek megfelelnek és

ha az illető már öt éve abban a városban lakik.

A városokban illetőséggel bíróknak joguk van a községi jótékony intézményektől és alapoktól támogatásra, ezek szabályai szerint, ha pedig nincsen elegendő anyagi eszközük, akkor a község köteles elszegényedett, keresetképtelen tagjait segíyezni, ha ezeknek nincs senkijök, aki a törvény szerint köteles lenne eltartani és segíyezni, illetőleg ha nincs joguk egy más törvény alapján segíyre.

A város vezetősége más helyen illetőséggel bíróktól sem tagadhatja meg a segísége, ha bajba jutnak, erről azonban azonnal értesíti az illetékes községet és joga van attól kérni a kiutalt segílyt.

A város szervezete

A.) A városi bizottság.

A városi bizottság tagjai:

1. Városokban 10.000 lakóságig 21 tag,
2. 10.000—3000 lakóságig 25 tag,
3. 30.000—5000 lakóságig 30 tag,
4. 50.000—100.000 lakóságig 45 tag,
5. 100.000 lakoson felüli városokban pedig 60 tag.

A városi bizottságot négy évre választják általános, közvetlen és titkos szavazás útján. Választójoggal mindazok a polgárok bírnak, akik be vannak vezetve a város választói névjegyzékébe.

Városi bizottsági tag azon illetőséggel bíró egyén lehet, akinek meg van a szavazati joga, betöltötte 30. életévét és nincs kizárva a választárból.

Nem választhatók bizottsági tagokká és ha megválasztották, elvesztik tagságukat a következők: 1. Aktív szolgálatban levő városi hivatalnokok és alkalmazottak, 2. olyan hatóságok tisztviselői, amelyek a város felett közvetlen felügyeletet gyakorolnak, 3. akik peres viszonyban állnak a várossal, 4. városi üzemek vállalkozói és bérlői, 5. azok, akik városi vagyont javítanak, vagy tagjai egy városi intézmény igazgatóságának, vagy elszámolási viszonyban vannak a várossal; amíg ez tart, 6. akik indokolt ok nélkül a választás napjától számított négy év alatt nem fogadják el a bizottsági tagságot, 7. azok akik a községtől vagy más közintézménytől állandó segílyben részesülnek, 8. azok, akiket büntették, vagy olyan vétség és kihágás miatt ítélték el, amelyet nyereségvágyból követtek el, míg jogaikat vissza nem kapják és 9. azok, akik csőd vagy gondnokság alatt, vagy az előbb említett cselekmények miatt bírói vizsgálat alatt állanak.

A városi bizottsági tagok megválasztását a belügyminiszter előterjesztésére királyi ukáz rendeli el, az egész országban egy napon még pedig augusztus harmadik vasárnapján. A választási főbizottság még a választás napján közzéteszi írásban a városházán a választás eredményét. A bizottsági tagságok felosztása ugyanugy történik, mint történt a leg-

utóbbi törvényhatósági bizottsági választásoknál.

Az ülésekről igazolatlanul távolmaradó bizottsági tagokat 300 dinár pénzbírsággal sújtják. Azta tagot, aki egy félévén át az ülések feléről távolmarad, törlik a bizottság tagjai sorából. A bizottsági ülés akkor határozat képes, ha azon eggyel több tag van ott, mint a tagok számának fele. Az ülés, ha senki kétségbe nem vonja határozatképes, ha azonban valaki kéri a határozatképeség megállapítását és nincs jelen elég tag, akkor az elnök berekeszti az ülést. A bizottság szótöbbséggel dönt. Egyenlő szavazatok esetén a javaslat elutasítottnak tekinthető. A szavazás nyílt, de ha a bizottság úgy dönt, akkor titkos. A városi tisztviselők választása mindig titkos szavazás útján történik. A bizottsági tagság nem jár fizetéssel, csak ha olyan munkát kell végezni, amely kiadással jár, állapítható meg ennek megfelelő összeg. A megválasztott bizottsági tagoknak, addig kell tisztüket viselni, amíg megbízásuk le nem jár. Csak azok mondhatnak le, akik ezt orvosi bizonyítvánnyal vagy más komoly okkal tudják megindokolni. Erről a városi bizottság első legközelebbi ülésén dönt.

Hódoló küldöttségek Magyarországra új hercegprimása előtt

Pannonhalmáról jelentik: Az ősi pannonhalmi kolostorban tegnap délelőtt 11 órakor Györszentmihály község küldöttsége tisztelt Serédi hercegprimásnál. A küldöttségben résztvettek a község vezető emberei, akiket a hercegprimás személyesen ismer és akik a kommunizmus alatt, amikor a főpásztor Pannonhalmán tartózkodott, segítségére voltak abban, hogy a kolostor értékeit megmenthesék. A hercegprimás, a küldöttséget vezető Langerer főszolgabíró üdvözlő beszédére szívélyes szavakkal válaszolt, majd elbeszélgetett a küldöttség tagjaival. Azután a pannonhalmi főmonostor, a rendi apátságok és a Bencés rend képviselői tisztelegtek a hercegprimásnál. Ezt a küldöttséget Bárdos Remig dr. főpát vezette, aki az üdvözlő beszéd végzetével átnyújtotta a hercegprimásnak a szent Benedek rend ajándékait. Az egyik emléktárgy egy pompás művi XVII. századbeli mellkereszt, amely Xavéri Szent Ferenc és még több szent ereklyedarabjait tartalmazza. A kereszthez súlyos, 18 karátos aranylánc tartozik, amely ugyancsak barokk munka és egyike a rend legrégebb és legértékesebb kincseinek. Kiegészíti ezt a garnitúrát egy szintén barokkstilű püspöki gyűrű.

A másik emléktárgy művészi kivitelű emlékalbum, amely a rend hódolatát örökíti meg. A biboros hercegprimás meghatottan vette át az emléktárgyakat és rövid beszédben mondott köszönetet a kedves meglepetésért és a rendtársak figyelméért, aiktól melegen elbucszott. A beszédek elhangzása után Serédi hercegprimás megáldotta rendtársait.

— **Tűzoltó bál Noviszádon.** A Noviszádi Önkéntes Tűzoltó-Egyet 1928. évi február hó 5-én, vasárnap este 1/9 órai kezdettel a Szloboda-szálló nagytermében, saját beteg-alapjának segíyezése céljából tombolával egybekötött tűzoltó-bálat rendez. A táncokat szíveségből Rosenberg Hermann táncmester ur rendezi. A mulatságon a katonazenekar játszik. Belépő-díj személyenként 20 dinár. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak.

Gyengélkedés idején, különösen ha a rosszulletet szorulás fokozza, a természetes „Ferenc József“ keserűviz gyors és fájdalomtalan ürülést, kielégítő emésztést és kellő étvágyat hoz létre. Hires nőorvosok a legnagyobb magasztalás hangján írják a valódi **Ferenc József vizről,** mert ez a kritikus korban is hosszabb időn át alkalmazható, anélkül, hogy kitünő eredménye változnék.

„Azért loptam, mert az ördög bújt belém“, mondotta Petkovics Jolán cselédleány, aki teljesen kifosztotta özv. Frankl Dávidné njemacska-uccai lakását

**Egy hétig makacsul tagadta a betörést s csak a bizonyítékok súlya
alatt tört meg - Egy barátjánője ágya alá rejtette a lopott holmit**

Január 14-én özv. Frankl Dávidné fel-tünéstkelő betörésről tett feljelentést a novi-szádi rendőrségen. A család a Njemacska ucca 13. számú házában lakik s amikor Frankl Dávidné néhai férje a napokban öngyilkos-ságot követett el, a család két éjszakára egyik közeli rokonához költözött. Amikor Frankl Dávidné Irén leányával január 14-én visszatért a lakásba a legnagyobb rémülettel értesült, hogy a lakását ugyszólván teljesen kifosztották. A betörő az éleskamra keskeny ablakán mászott be a szobába s feltörve a ruhaszekrényt a következő ékszereket és ruhaneműket lopta el: egy arany karkötő órát, egy arany karkötőt, egy briliánsokkal kirakott aranygyűrűt, 1 hosszú női kabátot, egy piros bársonyruhát, egy selyemruhát, egy kék kosztümöt s több értékes ruházati cikket, amelyek Wollner Irén tulajdonát képezik. A fiatal leány ugyszólván teljesen ruha nélkül maradt, mert a betörő csaknem egész garderobját kifosztotta.

A feljelentés alapján a rendőrség azonnal megindította a nyomozást s a gyanu Petkovics Jolán cselédleány ellen irányult, aki annak idején Franklék szolgálatában állott s aki azáltal tette ismertté nevét a rendőri krónikában, hogy egy alkalommal morfiummal követett el öngyilkossági kísérletet, mert Franklné állítólag arra kényszerítette, hogy ruhát mosson, ő pedig nem szerződött le „ruhamosásra“.

Az exaltált és romlott erkölcsű cselédleány azzal is terelte magára a gyanut, hogy a betörést követő napon megjelent a Njemacska uccai házában és a házmesternél feltűnően érdeklődött Franklék visszatérése ügyében. A gyanusan viselkedő leányt a detektívek még aznap letartóztatták és a rendőrségre kísérték, ahol azonnal kihallgatták.

Petkovics Jolán füre-fára esküdzött, hogy a betörést nem követte el. Arra hivatkozott, hogy a kritikus napon Vadász Etus barátjánőjével a telepen sétált, majd betért a Kraxner vendéglőbe, ahol egy „Feri“ nevű ismerősével találkozott. A „nagyságát“ ugyan nem nagyon szereti, mert „szekáns“ volt, de azért távol állt tőle annak a gondolata is, hogy volt gazdáját meglopja. A leány azután elmondotta, hogy egész életében tisztességes volt, a lopást csak a detektívregényekből ismeri, egyébként pedig nem is ért rá betöréssel foglalkozni, mert borzasztóan szerelmes „Feri“ vőlegényébe, akinek csak a keresztnevét tudja.

— Isten bizony — mondotta a kihallgatás végén — nem én loptam el a nagysága

holmiját. A nagysága csak kitalálta az egész mesét, hogy bosszút álljon rajtam, mert az ő házában megmérgeztem magam.

A rendőri nyomozást megnehezítette az a körülmény, hogy a lopott holmit sehol sem találták. Az eredeti feltevés az volt, hogy Petkovics Jolán valamelyik bűntársa segítségével követte el a betörést s ennek következtében a rendőrség a nyomozás érdekében nem is informálta a sajtót a betörés tényéről. Később azonban ez a feltevés is megdőlt, mert a detektívek nyomozása semmiféle irányban nem mutatott fel kézzelfogható eredményt. A cselédleányt ugyszólván naponta hallgatták ki, de Petkovics Jolán olyan állhatatosan tagadott, olyan vakmerően hazudozott, hogy a kihallgatást vezető rendőrkapitány véleménye is megingott. bizonyítékok nélkül pedig lehetetlen volt eljárni ellene.

Petkovics Jolánt pénteken délelőtt az újságírók jelenlétében hallgatták ki s ez alkalommal is olyan meggyőzően hangoztatta ártatlanságát, hogy szinte megsajnáljuk a vézna teremest.

Tegnapra azután érdekes fordulat állott be a betörési ügyben. A bünyügyi osztály vezetőjénél ugyanis megjelent Vékony Gizella cselédleány, aki a Mileticseva ucca 35. sz. házában szolgál s bejelentette, hogy egy nagyobb csomagot talált az ágya alatt elrejtve.

*Amikor a rendőrségen a csomagot
felbontották, Frankl Dávidné összes
lopott holmija került elő.*

Vékony Gizella elmondotta, hogy a csomagot valószínűleg Petkovics Jolán rejtette el nála, aki a kritikus napon nála járt s az ágyába is lefeküdt, amíg ő a városban volt. Amikor ugyanis Vékony Gizella hazajött, a legnagyobb meglepetésére Petkovics Jolánt találta az ágyában, aki arra hivatkozva, hogy a szolgálati helyéből kidobták, éjjeli szállást kért tőle. Vékony Gizella megkönyörült rajta és ott marasztalta. A leány valószínűleg akkor rejtette el a csomagot az ágy alatt, amikor ő távol volt. Tegnap reggel nagytakarítást rendezett a szobájában s ez alkalommal megtalálta a csomagot, amelyet azonnal a rendőrségre vitt.

Petkovics Jolán most már a bizonyítékok súlya alatt nem tagadott tovább. Amikor megkérdeztünk, miért lopta meg volt munkaadóját, a tolvaj cselédleány így válaszolt:
— Azért, mert az ördög bújt belém!
Magam sem tudom, hogyan történt!

Petkovics Jolánt a rendőrség átadja az ügyészségnek, a lopott holmit pedig visszaadták a boldog tulajdonosnőnek.

Temerin község képviselőtestülete új fizetést állapított meg a tisztviselőknél

Temerin község képviselőtestülete néhány évvel ezelőtt úgy rendezte a községi tisztviselők fizetését, hogy a jegyző a husz kat. hold föld haszonélvezetén kívül 3450 dinár havifizetést és 8 öl fát kapott évi fűtőanyag fejében. Természetbeni lakást is élvez a mindenkori jegyző a községi jegyzői lakban. Az első aljegyző havi 3180 dinár fizetést, 6 öl fát és havi 100 dinár lakbért, a második aljegyző 2780 dinár havifizetést, 4 öl fát kapott s ennek arányában az írkok és többi községi alkalmazottak is tisztességes fizetést, családi pótlékot, lakbért és fát kaptak a községtől.

Ezt a javadalmazást a községi képviselőtestület a nyár folyamán leszállította s a községi alkalmazottaktól a jegyzőt kivéve, a fájárandóságot teljesen megvonta. A községi

tisztviselők akkor a képviselőtestület határozatát megfellebbezték s fellebbezésüknek a tartománygyűlés helyet is adott, amennyiben a képviselőtestület határozatát megsemmisítette. A képviselőtestület péntek délután, e hó 20-án ismételten napirendre tűzte a tisztviselői fizetésük megállapítását. Előzőleg tiztagu pártközi bizottsággal javaslatot dolgoztatott ki, amit a pénteki közgyűlés teljes egészében elfogadott.

Eszerint a községi tisztviselők fizetése most a következő: Jegyző 20 kat. hold föld, lakáson kívül 2600 dinár és egy vagon fa; I. aljegyző 2200 dinár; II. aljegyző 2000 dinár; három írkok 1600 dinár; két írkok 1400 dinár; végrehajtó 1200 dinár; kézbesítő 1000 dinár havonta. Ezenkívül a családostisztviselők családtagonként havi 150 dinár családi

pótlékot is kapnak gyermekeik 14 éves koráig. A fájárandóságot és a lakbért teljesen megvonta a képviselőtestület a tisztviselőktől.

Verbászon hivatalból egészítik ki a választói névjegyzéket

Verbászról jelentik: Verbászon két nap óta a község egyik megbízottja járja végig a házakat és a 21 éven felüli jugoszláv honpolgárságu férfiakat listába vezeti, hogy a január 31-ike után összeállítandó névjegyzékbe felvehessék.

Ebben a névjegyzékben végre benn lesz minden arra jogosult férfi vallás és nemzeti-ségi különbség nélkül.

Kéve

Vajdasági költők antológiája 1928.

A vajdasági magyar versírók már esztendő óta meglehetősen árván, egyetlen irodalmi folyóirat nélkül tengődnek, áldozatos kiadók hiányoznak és legfeljebb a napilapok meglehetősen szürke és kurtára szabott dobogóin juthatnak a nagy nyilvánossághoz. A Vajdaságban hiányzik olyan orgánus, amely dokumentuma lenne az itteni költészetnek, ha szerény is lenne, ha olyan messzire is menne el a kompromisszumban, hogy világszemléletre és irányra való tekintet nélkül maga köré gyűjtené azokat, akikben még annyi hit marad, hogy a kulturának ezen a sivatagján még ma is verseljenek. Ezért született meg néhány lelkes fiatalemberben az a gondolat, hogy az itt élő magyar költők munkáit egyetlen kévébe összefoglalva, antológiát jelentessen meg, amely dokumentuma legyen a vajdasági magyar nyelvköltészet életrealitásának. Az antológiában mindazok helyet kapnak, akik eddig vagy a napilapok hasábjain, vagy önálló könyvekkel a Vajdaságban verseikkel a közönség elé léptek, ezuttal természetesen irodalmi irányra és világszemléletre való tekintet nélkül, tisztán arra törekedve, hogy a versek az itteni költészet becsületes és az általános mértéket feltétlenül megütő nyilvánulását legyenek. Hogy ki az értékesebb és ki a kevésbé értékes a felvonuló tizennégy-tizenöt vajdasági versíró között, annak eldöntését a közönségre bizzuk, a Kéve ezuttal minden ismert-névű versírót összefog és egybetömörít. Ez a könyv, amely husvét előtt fog megjelenni, befelé és kifelé értékes dokumentuma lesz az itteni magyarnyelvű irodalomnak és ezért megérdemli, hogy a kultúra minden igaz barátja támogatásában részesítse a vajdasági költőknél ezt a közös akcióját. A könyv szerkesztésével és a kiadás megszervezésével Csuka Zoltánt bízták meg társai, aki a szervezés munkáját már meg is kezdte. A könyv több mint száz oldalon, harminc dináros vételárban fog megjelenni és ezt az összeget a megjelenéskor utánvétellel kell kifizetni.

A könyvben a következők fognak verseikkel résztvenni: Ambrus Balázs, Berényi János, Csuka Zoltán, Debreceni József Fekete Lajos, Ferenczy György, P. Gergely Boriska, Haraszti Sándor, Mikes Floris, Somogyi Pál, Szántó Róbert, Szenteleki Kornél és Tamás István.

Mindazok, akik a Kéve részére előjegyzéseket óhajtanak gyűjteni, vagy a könyvet előjegyezni óhajtják, címüket haladéktalanul közöljék Csuka Zoltánnal, a könyv szerkesztőjével (Noviszád, Petra Zrinjska ul. 23.) aki mindenkinek készséggel küld előjegyzési gyűjtőívet. A vajdasági magyar irodalom minden hívője támogassa ezt az akciót, amely lehetséges, hogy egy itt meginduló magyar irodalmi folyóirat magva is lesz.

**Szönyegelet és Függönyt
NOVISÁDON**

legolcsóbban csakis az ujonan megnyílt üzletben

Holik Rudolfnál vásárolhat

A tüdővész a legelterjedtebb és leggyilkosabb fertőző betegség

A tüdővész a legrégebb betegség, amely ifjú életnek számtalan millióit már elpusztította és ma is pusztítja; ez az országunkban garázdálkodó betegség a leggyakoribb, mert a múlt évben körülbelül ötvézezer embert kaszált le, míg a többi fertőző bajoknak együttvéve nyolcezer személy esett áldozatul.

A tüdővész rettenetes Moloh, amelynek áldozó oltárán fiatal és virágzó életnek mérhetetlen hekatombái hullanak el; a tüdővész telhetetlen százfeji szörnyeteg, amely ártatlan gyermekek ezreit és ezreit kiméltelenül falja föl; a tüdővész a legnagyobb nemzeti szerencsétlenségünk, népünk legnagyobb és legádázabb ellensége.

Tekintsünk csak körül:

Mi tizedel a szegénynép kunyhóiban és nyomorult rejtekhelyein? A tüdővész, mert kedveli a szegénységet.

Mi ragadja el öreg szülők egyedüli reményességét; mi tesz tönkre egész falvakat és városokat? A tüdővész, mert jóbarátja a halálnak!

Miből teremnek új Golgothák, mitől szakad meg sok anya szíve? A tüdővéstől, mert a temetőket kedveli!

Mi ritkítja tehetséges szorgalmas diákjaink sorait és annyi jogosult reményt semmisít meg? A tüdővész, mert az ifjúságot kedveli!

Hát meddig fogja e szörnyeteg tizedelni sorainkat, meddig fogjuk ölbetett kézzel e rettenetes vésszörnyeteg garázdálkodását tűrni? Hát meddig maradunk fegyvertelenül, csak siránkozva a bennünket ért sors fölött?

Hát ezt a bajt igazán nem lehet orvosolni? E vész ellen tényleg nem kovácsoltak még győzelmi fegyvereket? Hát nincsenek már férfiak és nők, akik nemzetünknek esküdt ellenségével a küzdelmet felvehetnék?

Vannak! Vannak ily jegyverek, vannak ily férfiak és nők, de rendszeresen szervezett oly tevékenység, amely a tüdővésszel irgalmatlanul szembezállana, ezidőszent még nincsen.

Mint hogy a tüdővész a társadalom, helyesebben a nép betegsége, ennél fogva a küzdelmet az egész társadalomnak, az egész népnek kell egyesült erővel felvennie, még pedig az orvosokkal karöltve részt kell hogy vegyenek a mozgalomban: a tanítók, lelkészek, mindenféle tisztviselők, kereskedők, iparosok, földmivesek, napszámósok, öregek és ifjak, egészségesekek és

betegyek egyaránt. Hogy a küzdelem sikerrel végződjék, egyrészt nagy anyagi eszközökre van szükségünk, másrészt pedig lekésedéssel, kitartással és fegyellemmel kell a harcba indulnunk. A közös veszély megrendíthet en csatasorokba tömörítsen bennünket, másképp sikeres akció kilátásairól szó sem lehet.

Az összes művelt államokban a tüdővész ellen különös szervezetekkel küzdenek. E szervezetek neve

A TÜDŐVÉSZ ELLENI LIGA.

A régi világ nagy evői és nagy ivói

A régi emberek is szerettek jól élni, nemcsak a mostaniak; akkor is rengeteget ettek és ittak. Azt hiszem helytelen az a megállapítás, hogy csak a mai emberek szeretik a jót és a sokat úgy az ételből, mint az italból. Minden időnek megvoltak a nagy evői és nagy ivói, most sem hiányzanak.

Casanova feljegyezi, hogy egy alkalommal hat barátjával végig evett egy huszonegy fogásos ebédet, de mert ez nem volt elegendő, a szűkös ebédet megfejezték még 300 osztrigával és rá 20 üveg pezsgőt ittak.

1798-ban egyik előkelő francia családnak vendége volt bizonyos Laperte nevű tisztviselő, kiről megtudta a ház urnöje, hogy bolonduláig szereti az osztrigát. A jókedvű vendég beszélgetés közben elfogyasztott 32 tucatot. De csak most jött meg igazán az étvágya, újabb porciót kért és az urnöhez. A háziasszony zavarba jön és azt mondja a nagyétkű vendégnek: sajnos, nem szolgálhatok többel, ezt az utolsó tucatot is a közeli boltból teremtetem elő, most már ott sem kapható. Nahát akkor ebédeljünk meg — felelte az őszinte vendég.

Egyik florenci író az utolsó Medici nagyhercegről azt tartotta érdemesnek feljegyezni, hogy Őnagyszerűsége már féléve részeg, soha sincs ideje a kijózanodásra.

Kétszázévvvel ezelőtt Bécsben valóságos divat volt, hogy a kártya mellett tíz-tizenöt-féle bort szürcsölgettek a korhelyek. De Bussy francia követ egy alkalommal ebédre volt hivatalos, ahol a borlapon nem kevesebb, mint 38-féle bor szerepelt. Humoros embernek

Teljesen érthető és helyénvaló tehát az, hogy mi is, akiket a tüdővész a legnagyobb mértékben megtámadott, hasonló oltalmi szervezetet alapítsunk a célból, hogy egyszer már józanul és megfontoltan meginduljon az óvómunka, mely egyedül képes bennünket a tüdővéstől oltalmazni és megmenteni.

A „Délbácska“ olvasóit felhívjuk, hogy a Noviszád városának területére szervezendő tüdővész elleni liga megalakítása céljából tartandó értekezleten megjelenni sziveskedjenek a városháza nagytermében ma, vasárnap 22-én délelőtt 1/11 órakor. A rendező bizottság.

kelleit lennie. Mikor viszonzta az ebédet, az ő asztaláról sem maradt el a borlap, amelyre hosszú borlistát vezetett, a végére pedig ezt írta: ezeket nem szolgálják fel.

Amikor a 17-ik században meghonosult Európában a pálinkafőzés, XIV. Lajos szíverősítőül, ha sűrűn elfogta a szívbaj, pálinkát ivott. E kor damáit évente hihetetlen mennyiségben fogyasztották a likőröket.

Nagy Frigyes idejében nem volt szabad mindenkinek kávé főzni, ahöz külön királyi engedély kellett. Amikor a kávé kedvelő katonaságot iparkodtak leszoktatni a kávé élvezetéről, a parancs ulalt a király életmódjára: a sör tesz beneteket hatalmassá, mint üfélésegt.

Chesterfield angol lord azt írja az akkori európai udvarokról, hogy úgy isznak, mint a vandálok.

A pezsgőt 1695 ben találta fel Pérignon, a hautvillersi bencés apát pincemestere. XV. Lajosnak annyira megtetszett a találmány, hogy évente 10 ezer üveg fogyott el a királyi udvar asztalán. XVI. Lajos minden nap ebédnél és vacsoránál egy-egy üveggel ivott meg sőt, amikor a forradalom idején bezárták a Temle börtönébe, még ott is megitta napi porcióját.

Tehát ne busuljanak a nagyevőink és nagyivóink, ha kiruccanásaikról itt-ott megemlékeznek. Aki ma megiszik egy becske sört, vagy 33 spriccert nyel le, még nem viszi el a rekordot. A régiek jobban bírták, mint a mai könnyűvérű dandyk. Dr. Textor.

AZ OSZTOZKODÁS

Írta: KERESKES VILMOS

Az özvegy ott ült a kinosan fehérre meszelt kemence padkáján. Feketeszegélyes zseb-kendőjét minduntalan a szeméhez nyomta, a sok gondtól és az évek hosszú sorától összeaszott teste meg-megvonaglott. Sirt. Volt is neki siratnivalója. Oda van az ura. Mindene.

A többiek a banára festett, puha asztal mellett hangoskodtak. A valaha jobb napokat látott öreg asztal minden hevesebb mozdulatra fel-felnyiszorgott, mintha fájt volna neki az, ami körülötte történik. Így is csak a lábak újabb keletű kereszfája mentette meg attól, hogy a súlyosan reánehéződő öklök terhe alatt összerogyjon.

A szublad sem volt külön. Ott állott az eresz alá nyúló kis ablak mellett. Új korában az asztalnál ülők valamelyik öreg szüléje pironkodott mellette, amikor a vadonatúj menyasszonyi holmijait a földigérő, tarka-fodros szoknyákat, pruszlikokat és habfehér alsókat belegyömöszölte. Ő már régen porladozik, a szublad még áll, igaz, hogy félelmetesen a falhoz támaszkodva, mintha az ki akarna dőlni. A tetejét csipkés fehér takaró porcellántányérok, tálak, bögrék és csészék fiatalították nagy virágokkal és még több büszkeséggel.

Mellette az öreg nyoszolya ásitozott. A beledobott párnák csendesen húzódtak meg az egyik sarkában kaszvadt, ráncos huzataikban, már csak halványan emlékezve arra az időre, amikor a sok toltól majd kihaladtak.

Azóta háromszor szedték ki belőlük az életet, három lány ment férjhez a háztól.

A fogason a most elköltözött öreg atya subája, ködmőne, foltos hétköznaplója lógott. Az ünneplőt vele temették.

A fogas feletti polcon a gazdasszony disze: tíz kopogásra szikkadt szappan nézte magát a tükörben. Látni ugyan már nem lehetett benne, de stafingubeli dolog volt, az öregek megbecsülték. Vajjon a fiatalok?

A virágostányéru falóra, a sulyára akasztott kulcsokkal, hangosan ütötte el az esti hatot, bár szégyelte magát a sok régiség között. Ő fiatal volt. Közszerelemény. Neki különös jogállása volt abban a világban, mely az asztal körül dult. Ői talán ketté is fogják vágni. Ki tudja?

A három fapálcás karszékben és az ablakok alatti kanapén ötven tusakodtak. Őt testvér. Három lány, két fiú. Egy órával ezelőtt temették el az atyjukat. Egymásnak fordulva keménykedtek. Szemükben úgy kivirágzott a gyűlölet, mint a salétrom kűnn a ház falán.

János volt a legöregebb. Ő már rég letette a napszámos tarisznyát. Módos lányt csábított el magának, saját földjüket ugarolta. Ott ült mellette az asszonya is. Fényes, fekete libertiben, mint egy harcos arkangyal.

A három asszony-lány: Julcsa, Rozi és Anna, szegényes feketében húzódtak meg magukra hagyva. Az uraik kűnn a tágas udvaron tették a törvényt, tárgyalták a napszám alacsonyosságát. Örök téma.

Tóni volt a legfiatalabb, de azért legjobban ágaskodott. Hiába, neki a törvény állt

a hátamegett, igyekezett is ezt minden, pillanatilag beállott csendben hangoztatni. Ő még kiskoru, őt nem engedi a törvény kisemmizni.

— A szublad a mienk! — jelentette ki „egyhangulag“ a János felesége.

Az asszonyok, mint egy varázsütésre felhorkantak.

— Miért volna éppen a maguké? Még mit nem? Éppen a legnagyobb darab. A földből is a legjobb lett a maguké.

— A földből? — pattant rá a feleség. Talán sorra kóstoltátok mind a három holdat? Töletek ugyan még az is kitelik.

— Magától tán nem? Csak maga hallgasson! — hangzott a viszonzád.

— Én hallgassak? Miért? Amiért nem engedem, hogy az uramat kisemmizzétek? Az uram a legöregebb, őt illeti a legnagyobb butor. Punktum!

— Majd megmondja a törvény! — reménykedett bele a megdöbbenés pillanatnyi csendjébe a Tóni hangja.

Erre Jánosék is elámultak.

— Nem bánom, legyen hát az ányika-éké! — egyezett bele Anna, a legfiatalabb. — Talán igazuk is van... És...

Julcsa és Rozi gyilkos pillantásai torkán forrasztották a jó szót. Összenéztek. Józsefet nem tagadták meg jobban a bibliában testvérei, mint ők ebben a pillanatban Annát. De, csakhamar megértően összemolyogtak.

— Legyen hát az övéké! — vált szóvá a mosolygás Rozi ajkán.

— Legyen. Jó lesz nekik belepakolni a sok flancot. Ugy sem férnek már a házban

Tolvajkrónika

(Egy budapesti detektívönök feljegyzéseiből)

Mentés

— Aztán, házfelügyelő ur, tartsa nyitva a szemit! Nézzen a lakásom után! Az ember minduntalan hall betörésekről.

Ezzel bucsuzik rendszerint minden ember, kit kedve és sorsa nyaralni visz. Egy kis aggodalomféle szállja meg: a tolvajfóbia. Ej, neuraszténiás tünet! És megvigasztalódik kint a jókedvű természetnek csupa erőt s zamatot lehelő ölén. Végül eszébe se jut az egész.

A házfelügyelő ur ideigzete pedig már alapjában véve kifogástalan. Egyszerűen nem aggodódik és nem — ügyel. De egyszer mégis eszébe jut a nyaraló partáj. Ha másról nem, hát az elmaradt finom kapupénzekről.

— Felnézek, anyjukom — mondja — az első emeletre, a Weiszékhez. Rendben van-e a lakás?

— És most kezdődik a történet. Az a nagy lakat, melyet Weisz ur a lakása ajtajára szegezett minden illetéktelen látogatónak, mintha vesztett volna szigorúságából. Lazán, önfeledtén lógott a zár karimáján.

— Ez nincs rendben! — állapította meg a házmester, de még nem gondolt semmi rosszra. Csak akkor ijedt meg, mikor egyszer kitérül az ajtó s két alak ugrik el mellette. Az egyik nagysietésében szinte gurulva vágódott le a lépcsőn, a másik pedig felszökött az emeletekre és eltűnt.

— A kaput bezárni! — vezényelte a házmester. — Hiába! Mire ráeszmélt az anyjukom, a lefelé ináló betörő már kirepült és elveszett a járókelők között.

Sebaj! A másik betörő még itt van a házban. Az ugyan nem menekül. A kapu most már le van csukva.

Telefonoszó s hamarosan jött a rendőrség. Két detektív a házmester vezetése mellett a házat kutatta fel a benrekedt tolvaj után. Ez azonban érthetetlen módon eltűnt, mintha levegővé lett volna. Átnéztek minden zeg-zugot, tüvé tették a pádlást is, sehol senki.

Ezalatt a többiek a lakásban néztek szét. A látvány nem volt vigasztaló. Szegény háziasszony ugyancsak nekiláthat az „ősi nagytakarításnak”, míg renbe hozza. A betörők kihordták az éléskamra minden mozgatható elemzősiáját. Kedélyes tivornya folyt a magára árvult, csukottszerű lakásban. Ételmaradékok, borospalackok félig kiöntve ott hevertek a perzsákon. A padló össze-vissza sározva. De ez volt még a kisebbik baj. A feltárt szekrényekből ugyszólván eltűnt a fehérenemű, a ruha, az ezüst. Több napon át „dolgozhattak” és

szórakozhattak, élénk bizonyosságot téve arról, hogy milyen jól „nézett a lakás után” a ház derék Cerberusa. Buzgón kutattak, jegyeztek, irtak a detektívek.

Közben a benrekedt betörőt üldöző detektívek is bejöttek. Egy kicsit folyt róluk az izzadság.

— Itt kell lennie még a házban! — jelentették. A kapu zárva van. Most lemelegyünk s lélek se be, se ki akit nem igazolunk.

De hát hova is lett a betörő? Hol bujkál, hol kuporog? Nem bujkál, nem kuporog, hanem szép szobában, puha divánon pihente ki az az izgalmakat. A furfangos legénynek ugyanis, mikor zavarában felfutott az emeletre, eszébe jutott, hogy látott a kis kapun egy cédulát: „Elegánsan butorozott szoba egy ur részére kiadó. III. 8.”

Beállított tehát oda. Kedves öregasszony fogadta.

— Ugy-e, itt van a kiadó szoba? Szeretném megnézni!

— Tessék! — volt a szives válasz.

Felesleges mondani, hogy az új szobának nagyon tetszett a szoba, sőt rögtön foglalt is adott.

— Itt is maradok mindjárt! — mondotta — ma éjjel sokat dolgoztam s szeretnék egy pár órát pihenni.

Dél felé benyitott az asszony:

— Csak azt akarom mondani, hogy el kell mennem! — szölt. — De mindjárt visszajövök. Van egy kis bevásárolni valóm.

— Együtt mehetünk! felelte a szobaur és betörő. — Nekem is dolgom lesz.

Együtt lementek. Lent a kapuban detektív fogadta őket.

— Igazolja magát! — szölt a fiatalemberhez. — A házhoz tartozik?

— Persze, itt lakom! Itt a szobaasszonyom.

— Igen nálam lakik! — igazolta az öreg néni, aki semmiről sem tudott.

Bántatlanul tovább mehettek. Kint a betörő elbucszott az asszonytól.

— Viszontlátásra! Estefelé hozom a holmimat.

A viszontlátásból természetesen semmi sem lett.

Bukás

Riadalom a Károly-köruton. Egy biciklista elgázolt egy urinót. Most tápáskodik föl sáros ruhával. A biciklista is fölugrik a szerzőjára; szeretne „ellőgni”, — de máris rendőrrel találja magát szemközt.

— Igazolja magát! — szölt a rend szí-

goru kezelője. Előkerül a notesz s a plajbász.

A biciklista mond valami nevet.

— Irás, okmány, van-e? — folytatja a rendőr.

— Miért volna? — akadékoskodik a

fiatalember. — llyesmiket nem hord az ember

magánál.

— Dehogy nem! — feleli a rendőr. —

Gyerünk hát a kapitányságra.

A fiatalembert ott leültették az őrszobán,

amíg a bement adatait, — név, foglalkozás,

lakás — nem ellenőrzik.

Igazoltatásnak mondják ezt.

Hiába siránkozott:

— Tessék elengedni, postamunkám van

és elcsapnak, ha későn találok csinálni.

Egy félóra és kiderül, hogy név, lakás

mind hamis. Nem ismerik. A cég sem tud róla,

amelynek alkalmazottjaként mondta magát.

— Gyanus! — állapította meg a kapitány.

Aztán, mint aki hirtelen gondol egyet, folytatta:

— Mennyi pénz van magánál?

— Kinek van ma pénze?! — vélekedett

a biciklisünk. — Hát nekem sincs, úgy mint

annyi másnak sincs. Vagy olyan sok pénze

van a kapitány urnak?

— Ne izetlenkedjék! Jó, nekem sincs

pénzem, de — biciklim sincs. És magának

hogy is van biciklijé? Honnan kitől való az?

— Egy barátomé! — volt a zavart válasz.

— Ne kerteljen, honnan lopta?

Kinos feszengés.

— Rendben elmondok mindent! — szölt

rezigánsan a biciklista — látom benne va-

gyok megint a csávéban.

— A hazudozás úgy se segít magánál.

— Hát úgy van, hogy nemrég kerültem

ki a gyűjtőből. Valami kis lopás miatt gyűj-

tettek be oda. Van vagy egy hete. Azóta sé-

tálok nagyokat. Jól esik annyi ülés után. Ma

a főposta mellett kódorogtam. Látom, hogy

egy bicikli lapul a fal mellett, csakugy oda-

téve. Vagy egy negyedóráig néztem. Senki se

jön érte. Gondolok egyet, felkapok rá s elbi-

cikliztem. Jól esett. Aztán becsületesen megint

viszattettem... Éhes voltam. — Kéne valami

állás! — mondogattam magamban, vettem

egy újságot s böngésztem az apróhirdetése-

ben. „Kerékpáros küldöncöt veszek fel. Cim...”

Hisz ez nekem való! Lám, mindjárt itt is a

kerékpár. Odamegyek s lesz rögtön állásom.

Ezzel felkapok a kerékpárra és most már

sietve elfutok vele, be a Károly-körutra. És

pont egy asszony szalad nekem. Hát nincs

pechem?! Most megint ülhetek. Igazán helyén

lesz, ha a rendőrség megtanítja az embereket

hogy járjanak az uccán. Már biciklizni sem

lehet biztonságban.

— Lopott biciklivel nem is! — adta meg a

végző szentenciát a kapitány. Sz. V.

tőle! — diadalmaskodott Julcsa mély hangja.

— Az sohasem baj, ha van! — pentyeg-

gett vissza a János felesége. — Volt miből

venni és van. Kinek mi köze hozzá?

— Jó, jó, csak ne ágáljon! — könnyített

lelkén az egyik lány. — A sok is elfogyhat

egyszer. Látunk már olyan csodát.

— Ott fogy el, ahol van. Nálatok bez-

zeg sohasem fogy el a nincstelenség.

— Mégsem megyünk a szomszédba egy

kanál zsirért — igyekezett helyreütni előbbi

hibáját Anna, a legfiatalabb, a legszegényebb,

akit legjobban megvágott a szó.

— Hát ugyan ki jár a szomszédba

zsirért? — hallatszott a másik oldalra is át a

meggyanusított hangja.

— Csenedesebben anyjuk! — merészke-

dett bele a vitába János a férj. De szava,

mint Keresztelő Jánosé, elhalt a pusztában.

— Ki jár? Hát anyyika a dup'a Ková-

csékhoz. És ki furja meg az ura hambárját,

hogy teljen a sok selyemrongyra? Erre felel-

jen, ha olyan jól tud szájalni.

De erre már késett a felelettel a János

felesége. Késett, mert a düh befojtotta a tor-

kát, szederjesen rángatództak az ajkai. Ez

nagy vád volt, az ura előtt mondták ki és —

igaz volt?

János, az ura, akinek lehullott a hályog

a szeméről, esetlenül próbált egyszer férfi

lenni. Nagy körülményesen az asztalra csapot

és már ki is nyitotta a száját, hogy szól. Szól

a felesége ellen!

De ez ezuttal sem sikerült neki. Felesége

hozzáugrott és istentelenül megrázta.

— Micsoda ember kend. Ilyen gyaláza-

tot eltűrni a feleségén! — Ha én ember vol-

nék és ilyet rágalmaznának a feleségemre,

menten megfojtanám, aki mondta!

János valószínűnek találta a dolgot és

némán bölintot. A feleség pedig felkapta kö-

tőjét a szeméhez és mert semmi fojtogatási

szándékot az urában fel nem fedezett, szörnyű

sivalkodással kiszaladt az udvarra.

Bent lihegett a csönd...

Egyszerre csak beleereszkedett egy vé-

kony hang a csendbe a kemence padkájáról.

— Szegény apátok, ha látná, megfor-

dulna sirjában. Osztozzatok meg békésen gye-

rekek!...

És osztoztak. Az izgalomtól remegő száj-

jai, gyorsan, egyensúlyvesztetten.

Julcsáé lett az asztal, egy lábas és a

vasmozsár. Rozié a székek, a konyhaasztal és

a vájling. Annáé a kanapé, a szita és a csik-

mákszűrő. Tónié az ágy és két párna. Legyen

miben aludnia, míg ember lesz, Jánosé a sub-

lad és a suba. Minden talált gazdát, még a

bálta is a színben.

A konyhából csipősen terjengett be az

árván hagyott paprikás gőze. Anna csendesen

felkelt, kiment és megkavarta a halotti tor

paprikását.

Az özvegyet megkönnyeztette a csend.

Mindnyájan hallgattak.

János felesége egyideig a maga pártjára

próbálta izgatni a künn beszélgető férjeket, de

amikor látta, hogy ez hiábavaló fáradság,

visszarohant a szobába, kezében kanakkal.

Látta a csendet. Mindent megértett.

— Ez a négy pakfongkanál még a

mienk! — lehelte le a hamut a parázsról.

— Az már nem! Azt is elosztjuk testvé-

riesen! — kacagott fel mélyen a Julcsa altja.

— Négyet öt felé. Nem? Veszett fejszé-

nek a nyele. Ez a miénk.

S ekkor rettenetes dolog történt. A János

felesége felemelte a négy pakfong kanalat és

a kebelébe csuszattatta.

Kigyult a vihar.

— Nem teszi mindjárt vissza!

— Nézd a szemtelenjét. Ezzel fizet a

jóságunkért!

— Most már semmit se adjunk neki. A

subát se! A subát se!

— Nagyon megszokta a lopást, úgy lát-

szik. Azt hiszi: otthon van. Itt még furni sem

kell. Semmit se kap. Igen, semmit!

— Azt kapom, amit a törvény majd ne-

kem ítél! — harsogta beie a szentenciát a János

felesége.

Erre aztán felborult a rend.

— Jó! Ha törvényt akar, hát legyen.

Pörösködjünk! Menjen minden dobra. Inkább

legyen az ügyvédeké a föld is, a ház is, a

humi is, de megmutatjuk, hogy Kata ánygó

hoppo marad az ipa vagyonából!!

És úgy is lett. De nemcsak Kata ánygó

maradt hoppo, hanem a Julcsa, Rozi, Anna

urának a hátán is ottragadt a napszámosta-

risznya, pedig még akkor is kevés volt a

napszám.

Dehát hogyan is lehetett volna meg-

osztozni, amikor öt örökös volt és csak négy

pakfong kanál!...

HIREK

1928. Január 22. Vasárnap

Római katolikus: *Vince*. Protestáns: *Artur*. Görög keleti: *(Január 9.) Pét. 1.* A Nap kel 7 óra 15 perckor, nyugszik 4 óra 42 perckor. A Hold kel 7 óra 43 perckor, nyugszik 4 óra 8 perckor.

Időjárás: (A petrovaradini katonai meteorológiai állomás jelentése). Felhős és ködös idő az ország belsejében. A tengermeléken bór. Valamivel hűvösebb idő északnyugaton, nagyobb fagy azonban nem lesz. Noviszádon csendes, felhős idő. A hőmérséklet minimuma -2 C° , maximuma 3 C° .

— **Ünnepi nagymise Petrovaradinban.** Ma $\frac{1}{2}$ 10 órakor a petrovaradini vártemplomban Fábián és Sebestyén vértanúk emlékére ünnepi nagy mise lesz. Mise után ünnepélyes körmenet vonul végig a vár főuccáin. A körmenet után Te Deummal végződik az ünnepély. Az ómajori templomban a mai ünnepség miatt 8 órakor kezdődik a nagymise. — Ugyancsak ma tartják meg Kamenica községben a szokásos Vince-napi nagybucsut az ottani rom. kath. templomban.

— **Közyűlés.** A noviszádi Beltéri Kath. Kör február hó 5-én d. u. $\frac{1}{2}$ 5 órakor tartja évi rendes közgyűlését, amelyre a tagokat ez úton is meghívja az elnökség.

— **A noviszádi népkonyha** részére a noviszádi zsidó közeget 1000 dinárt, a szerb-orosz egyesület 500 dinárt és László J. 20 kg. fehér babot adományozott. A népkonyha most már huszadik napja működik s naponta 400 adag ebédet osztanak ki. Tekintettel arra, hogy a népkonyha vezetősége arra a megállapításra jutott, hogy sokan veszik igénybe a népkonyha ebédjét, akik nem szorultak rá, a jelentkezők névsorát újabb revízió alá veszik.

— **Rejtett fegyverkészletet találtak egy krakói újság szerkesztőségének pincéjében.** Krakóból jelentik: A krakói hadtestparancsnoksághoz az a bejelentés érkezett, hogy a Varsóban megjelenő Rzeczpolita című lap krakói szerkesztőségének pince helyiségében titkos fegyvertárat fedeztek fel. A rendőrség, amely a helyszínen nyomban megjelent, a katonai hatóságokkal egyetemben, nagyobb puska-készletet foglalt le. A vizsgálat még nem derített világosságot az ügyre.

I^o TŰZIFA
PACIK FATELEP, VÁSÁR-TÉR,
Kisfaludi u. 15. TELEFON 26-10.

— **Meghalt a Dardanellák ostromlója.** Londonból jelentik: Sir John Róbert tengeri hirtelen meghalt. 1915-ben a tenger-nagy vezette a Dardanellák ellen folytatott hadműveletet. 1919-től, 1922-ig a földközi-tengeri flotta, 1922-től, 1924-ig pedig, az atlanti flotta parancsnoka volt.

— **Zsirszódát ivott.** Jóvanovics Zsivka, 21 éves tamburásleány tegnap reggel a „Szolun“ szállodában öngyilkossági szándékból zsirszódát ivott. Súlyos állapotban a kórházba szállították. A tamburásleány szerelmi bánatában követte el tettét.

ELSŐRENDŰ TŰZIFÁT
vágva és hasítva, szilézai diókokszt, porosz kockaszinet legolcsóbban házhoz szállítanak **Schwarz Testvérek,** Ribnji trg 11. Telefon 20-09.

— **Az egész országra nézve érvényes lesz a polgári házasság.** Beogradból jelentik: Hirszerint a kormány új törvényjavaslatot dolgoz ki, a felekezetek egymásközötti viszonyának rendezésére. A törvény, amely legközelebb a parlament elé kerül, az ateistákat egyáltalán nem említi meg, mivel az állam alkotmánya ezeket nem ismeri el. A

törvény azt az újítást fogja tartalmazni, hogy az egész ország területén megengedi a polgári házasságot és lehetővé teszi, hogy házasságra lépjen nem keresztényel.

— **A [Noviszadi Református Egyházi Dalárda** műkedvelő gárdája január 29-én vasárnap este, a Szloboda nagytermében színre hozza Zilahi Lajos 3 felvonásos kitűnő vigjátékát „Süt a nap“ az előadás után tánc. 1-2

Tűzifa Szén

Prima szerémi tűzifa vágva, hasítva, házhoz szállítva, felszülézi diós kocsz. Porosz darabos szalon kocszén. Retorta faszén száraz, pormentes, egolcsóbb árban, vagontelekben is kapható

Vinkovits fatelepén

Novi Sad, Örmény-ut. — Tel. 22-57.

— **Hatalmas színházi tröszt alakult Angliában.** Londonból jelentik: Angol színházi körökben nagy feltűnést keltett az a hír, amely óriási színházi tröszt megalakításáról számolt be. A tervet finanszírozó pénzcsoport, amelynek élén a magyar származású Szarvassy áll, Londonban és a vidéken mintegy 150 színházat, mulatót és filmszínházat vásárolna össze. A költségeket tíz millió fontra tervezik. Szó van arról is, hogy a tröszt Londonban hatalmas új színházat épít, amely ötezer néző befogadására volna alkalmas. A terv egy részét már végre is hajtották, amennyiben a csoport öt millió font költséggel, tizenhét nagy varietét vásárolt Londonban. Ezeket most új típusú mulatókka fogják átalakítani és a varieté számokon kívül filmeket is mutatnak be. Az ülőhelyek árát igen alacsonyan szabják meg, úgy hogy a legdrágább hely sem kerül többé, 15 schillingnél. A lapok részletesen foglalkoznak Szarvassy nagyszabású tervével.

Hafa Solid harisnyák

BRAČA SCHÖNBERGER-nél, Novisad, Jevrejska ulica 6 szám.

— **Kenyérért gyermekeiket adják oda az éhezők kínaiak.** Washingtonból jelentik: A Chicago Tribune jelentése szerint, Shantung kínai tartományban óriási éhínség pusztít és négy milliárd ember koldussá vált részben a rossz termés miatt, részben pedig azért, mert a különböző kínai hadseregek állandóan rekvirálnak. A kínai szülők gyermekeiket adják el, hogy a kapott pénzből élelmiszerhez jussanak. Igen sokan fagyókérrel és bogyóval táplálkoznak.

Valódi bécsi gázkocsz

szobák fűtésére kapható csakis egyedárusítónál, **Krajačević fatelepén** Novisad. Telefon 21-65.

— **Nagy a pénzbőség Amerikában, Angliában és Franciaországban.** Londonból jelentik: Az angol pénzpiacra, a nagy amerikai kínálat következtében olyan pénzbőség támadt, hogy a Cityben, az Angol Bank vezetőségétől, a bank-kamatláb leszállítását várják. Tekintettel arra, hogy időközben amerikai hatásra Franciaország is 3-5 százalékra mérsékelte a hivatalos kamatlábat biztosra veszik, hogy az Angol Bank legalább is fél százalékkal leszállítja a kamatlábat. Az amerikai, angolai és franciaországi pénzbőségnek kétségtelenül egész Európában meg lesz a hatása.

Még ma az Apollóban

Assisi Szent Ferenc

7 felvonás egy szent életéből

Emlékszel-e?

*Emlékszel-e, midőn először
Sugtam jüledbe vallomásomat.
Fejed vállamra hajtottad lágyan,
Künn a kertben a jzminok alatt.*

*Akkor május volt. Nyílt a virág,
És minden virult, élt a nap alatt.
Emlékszel-e, hogy csüngtél ajkamon,
Ott a kertben a jzminok alatt?*

*És most tél van, szomorú, sivár,
Virágot és jzminot a hó lep el...
Édesem, ugye a mi szerelmünk
Nem öli meg a tél, s a hólepel?...*

— **Szinielőadás Petrovoszelon.** A tisztelendő Iskolanővérek január 22-én a kath. Legényegyletben jótékonycélu szinielőadást rendeznek, mely alkalommal a „Szent Erzsébet“ című öt felvonásos dráma kerül bemutatásra. Bár a nővérek a vallásos életből veszik erkölcsnemesítő szindarabjukat, a kacagtató vigjátékhoz szokott közönség mégis nagy érdeklődéssel tekint az előadás elé, mert a darabot a község műkedvelőinek legjobb erői fényes díszletekkel és szakszerű, gondos rendezéssel adják elő. A darabban „Szent Erzsébet“ szerepét Kocsis Ilus alakítja, aki legutóbb a „Kis szt. Teréz“ előadásán is a címszerepet kiváló alakítással játszotta meg. Főbb szerepeket játszanak még: Mészáros Rozsi, Pece Juliska, Szabó Ágnes, Horváth Rózsi, Kerekes Boris, Kiss Maris, Tarján Julis, Kocsis Böske, Nagy Rózsi és Viktor Marcel. Az előadást élőképkel zárják be s utána reggelig tánc lesz.

Bor! Bor! Bor! Február 18-án a Slobodában.

Tűzifát, szenet, kocszot

legjobb minőségben, legolcsóbban, vagon, öi és kiló-tételekben azonnal házhoz szállít:

LIGNUM, Brača Popović
Novisad, Mali Liman. Tel. 25-85.

Rádió műsor

Vasárnap, január 22.

Zagreb 17: Táncczene közvetítése a „Club Bar“-ból. 20.15: Rádióhírek. 20: Kamarazene-vonósnégyes.

Budapest 9: Újsághírek, kozmetika. 10: Református istentisztelet a kálvintéri templomból. 11.20: Pontos időjelzés, időjárásjelentés. 11.30: Kamarazene. 15.30: Az Országos Mezőgazdasági Kamara előadássorozata. 16: Manchen Mariska gyermekdelutánja. 17.30: Előadás a Studióból. Egyfelvonásos vigjátékok. 19.30: Columbia grafonola hangverseny. (A londoni Nemzeti Operaház „Bajazzók“ előadása.) 20.40: Pontos időjelzés, sporteredmények. 21: Másfélóra könnyű zene. 22.40: A Britannia-nagyszálló étterméből Pertis Jenő és cigányzenekarának hangversenye. 17.30: „Kék és piros“ vigjáték a Studióból. Utána a m. kir. Operaház „Diótörő“ című ballet. Utána a Britannia-nagyszálló étterméből Pertis Jenő és cigányzenekara.

Bécs 10: A „Wiener Sängerknaben“-ok dalárdájának előadása. 10.30: A „Wiener Symphonieorchester“ hangversenye.

ODEON

Január 22-én

Svetislav Setrović

legújabb filmje:
„A VARÁZSLÓ“

Berlin 11.30: Délelőtti hangverseny. 16: 16.30: A házi zenekar hangversenye. 20.30: Katonazenekari hangverseny. 20.30: Tánczene.

Prága 11: Matiné. 12: Katonazenekari hangverseny. 16.30: Délutáni hangverseny. 19.15: A házi zenekar hangversenye. 20: Hangverseny.

Róma 10.15: Egyházi zene. 17: A „Kvar-tetto di Roma“ hangversenye. 18: Tánczene közvetítés a Casinotából.

Zürich 12: Délelőtti hangverseny-közvetítés a „Capitol“-színházból. 12.32: Hangverseny. 16: Házi zenekari hangverseny.

Hétfő, január 23

Zagreb 13.15: Gramofonzene. 13.30: Tözsdei és gazdasági hírek. 17: Teazene. 19.30: Zenetörténet. 20.45: Rádióhírek.

Budapest 9.30: Hírek, közgazdaság. 12: Pontos időjelzés, hírek, közgazdaság. 13: Időjárás- és vizállásjelentés. 15: Hírek, közgazdaság, élelmiszerárak. 16: „Leányok iskolája“ (Szederkényi Anna). 16.45: Pontos időjelzés, időjárás-, vizállásjelentés, muzik műsora. 17: Laurentzy Lajos előadása: „Hogyan születtek meg az emberi életformák“ 17.30: Károlyi Árpád és cigányzenekarának hangversenye. 18.40: „Mit üzen a rádió?“ 19.40: Filharmóniai hangverseny a Zeneművészeti Főiskola nagyterméből. 22: Pontos időjelzés, hírek. 22.30: Az Ostende kávéházból Vörös Feri és zenekarának hangversenye.

Bécs 11: Délelőtti zene. 16: Délutáni hangverseny. 19.30: Willy Burmester (hegedű) szólóhangversenye.

Berlin 17: Könnyű zene. 19: Irodalmi félóra. 21.15: Kamarazene.

Prága 11: Gramofonzene. 20.05: A házi zenekar hangversenye.

Róma 20.45: szórakoztató hangverseny.

Zürich 12.32: Házi zenekari hangverseny. 12.50: Gramofon hangverseny. 16: Hangverseny közvetítés a „Hotel Baur Lac“-ból. 20: Házi zenekari hangverseny. 20.50: „Die Nürnberger Puppe“ című komikus opera előadása.

SPORT

Ma délután 2 óra 15 perckor:

NAK-Vojvodina Serlegdöntő mérkőzés

Karagyorgye pálya

Az elsőosztályú csapatok részére felajánlott díszes ezüstserleg sorsa ma délután eldőlt. A mérkőzés iránt érthetően nagy érdeklődés nyilvánul meg és általános az a vélemény, hogy a ma délutáni serlegdöntő izgalmas és nívós játékkal szolgál. A döntőbe kvalifikált két csapat pillanatnyilag kétségtelenül a legjobb formában van a noviszádi együttesek közül, sőt a NAK, az elmúlt vasárnap, az őszi formáját messze meghaladó játékot mutatott. A téli pihenő után produkált első játék azonban még korántsem jelenti azt, hogy a csapat jó formája állandósult, mert ha az első tavaszi játékot nem előzte meg komoly tréning, a visszaesés márról-holnapra beállhat.

A Vojvodina együttese általában még nem látszik annyira trenirozottnak mint a NAK. A pirosfehér együttes azonban a leg-

A cipőkrémek gyöngye

szorgalmasabb volt a télen és ha talán összjátéka nem éri a NAK nivóját, állóképesség és küzdeni akarás szempontjából aligha marad el a kékefehérek mögött. Egészen bizonyos, hogy a ma délutáni serlegdöntő a végsőkig megfeszített erők izgalmas és érdekes küzdelme lesz, amely papírforma szerint minimális győzelmet hoz a NAK számára, bár az eldöntetlen sem hatna meglepetés gyanánt.

Noviszád futballközönsége elvárja, hogy a mai serlegdöntő, a legteljesebb sportszerűség és bajtársiasság jegyében muljon el, mert sportszerűtlenség, durvaság, vagy pláne botrány nem volna jó ajánlólevél a közelgő bajnoki kampányra.

Szavazó-szelvény

a karácsonyi serlegdöntőre

Győz:

Eredmény:

A pályázó címe:

A nyertesek között az alábbi jutalmakat sorsoljuk ki:

1. Egy doboz csokoládét Spiller Lenci csemegeüzletéből.

2. Öt üveg apatini sört.

3. Egy üveg kölni vizet a Soa drogériából.

4. Egy darab páholyjegyet az Apollo mozi jövőheti bármelyik előadására.

5. Egy hónapra ingyen a Délbácskát.

A pályázat eredményét, lapunk jövő szerdai számában közöljük.

ÁLARCOS BÁL

február 4-én

a Sloboda nagytermében

Szerkesztői üzenetek

e. e. Egyik írását közöljük. Írásaira leadott önbírálatá csakugyan találó, amikor azt használja fel fegyverül, hogy: „egyszerű“, Onnek csakugyan erős fegyvere az egyszerűség, ami egymagában nem szolgálhat az „írás“ alapjául. Szívélyesen üdvözljük és kedvet kívánunk önnek ahhoz, hogy dolgozzon. Ha verseiből néhányat egyszerre beküld, szívesen küldünk kritikát.

J. G. Verset — ha jó —, szívesen közlünk, de ezenfelül egyéb jutalmazásra anyagi erőnkől nem futja.

APOLLO jan. 23-24-én

A vérző anyaszív

Egy anya és gyermeke hatalmas drámája 7 felv.-ban

FŐSZEREPLŐK:

Belle Bennett

Neil Hamilton

Victor Mc Laglon

Tözsde

1928 január 21

Zürich

Páris 2040.50, London 25.31, New-York 519.05, Brüsszel 72.37, Milánó 27.46, Amsterdam 209.42.5, Berlin 123.72.5, Bécs 73.17.5, Budapest 90.75, Szófia 3.73.55, Prága 15.38, Varsó 58.20, Beograd 9.13.75, Bukarest 3.19.

Noviszádi terménytözsde

(Hivatalos jegyzések)

Buza, bácskai 77-78 kg-os d. k. kötés 307.5-317.5, bácskai 78-79 kg-os d. k. kötés 310-320-, bácskai, Tisza 79-80 kg-os d. k. kötés 310-320, bánáti 78-79 kg-os, Vrsac prítás d. k. kötés 307.50-317.50, felsőbánáti, 78-79 kg-os d. k. kötés 305-315, szerémi, 77-78 kg-os, d. k. kötés 307.50-317.50. Rozs, bácskai, 72, 2%, d. k. kötés 295-305. Arpa, bácskai 65-66 kg-os d. k. 270-280, bácskai, 68-69 kg-os, d. k. kötés 275-285, szerémi, 65-66 kg-os, d. k. kötés 270-280, szerémi, 68-69 kg-os, d. k. kötés 275-285, macedoniai, eredeti d. k. kötés 220-222.50. Zab, bácskai, dupl. kassza kötés 250-260, bánáti, duplikát kassza kötés 250-260-, szerémi, duplikát kassza kötés 250-260, szlavóniai, duplikát kassza kötés 250-260.

Megcsináltatta már a jelmezét a február 4-i álarcosbálra?

Siessen az elkészítéssel, mert az ajándékok, amelyeket az egyes versenyekben adunk,

többszörösen felülmulják
jelmezének elkészítési költségeit.

Tengeri, bácskai öreg, d. k. kötés 230-240, bácskai, duplikát kassza kötés 225-230, bácskai, II. dupl. kassza kötés 230-237.50, bácskai, III-IV. d. k. kötés 225-242.50, bácskai, IV-V. d. k. kötés 240-250, bácskai, fehér, dupl. k. kötés 235-245-, bánáti, duplikát kassza kötés 225-230-, bánáti, III-IV. d. k. kötés 235-242.50, szerémi, duplikát kassza kötés 225-230-, szerémi, II. duplikát kassza kötés 230-237.50, szerémi, III-IV. dupl. k. kötés 235-242.50. Buzaliszt, bácskai 0-ás gg és g d. k. 430-445, bácskai, 2. sz. kenyérliszt d. k. kötés 410-425, bácskai, 5. sz. kenyérliszt d. k. kötés 390-405, bácskai, 6. sz. kenyérliszt d. k. 320-335, bácskai, 7. sz. kenyérliszt d. k. kötés 260-270, bácskai, 8. sz. takarmány. d. k. kötés 210-220. Buzakorpa, bácskai, jutazsákban d k 210-220, szerémi, jutazsákban, d. k. kötés 210-220, szlavóniai, jutazsákban, d. k. kötés 200-210.

Irányzat: szilárd.

Forgalom: 16 vagon buza, 75 vagon tengeri, 14 vagon liszt, 1 vagon korpa.

Kézműárak árusítása legkedvezőbb
fizetési feltételek mellett csakis

„ELITA“

NOVISAD, Miletičeva 19. sz.

alatt ujonnan alapított gyári lerakatnál.
Első kézből eredeti gyári áron kaphatók:

elsőrendű férfi és női szövetek,
vászna, sifonok, zefírek és
selymek.

Mindennemű divatáru és ruházko-
dási és háztartási cikkek leggaz-
dagabb választékban, legdivatosabb,
legjobb minőségben legalacsonyabb
árakon, legkedvezőbb részletfizetési
feltételek mellett.

Apró hirdetések

Egy szó 1 dinár, NAGY BETŰS 2 dinár, a legkisebb apró hirdetés 10 dinár.

ELADÁS

Részletfizetésre

adunk Önnek mindent, amire szüksége van, a legkedvezőbb fizetési feltételek mellett u. m. az összes

Ruházati cikkek:
Textilárut, Selyemárut, Szövetet stb.

Háztartási cikkek:
Butort, Szőnyeget, Fűggőnyt, továbbá ÓRÁT, ÉKSZERT, EVOESZKÖZT, SERVIZEKET

NATHAN WEISZ I SIN
Novisad, Futoski put 44.

Levelezőlap hívásra házhoz küldjük utazónkat.

ELADÓ 1 latinbetűs írógép, 1 íróasztal, 1 viztartány 1000 literes, 1 sárga kocsi 2 börtüléssel. Cim a „Délbácska” kiadójában. 213-1-4

MŰKÖSZÖRŰS ÜZLET
Titelen a legforgalmasabb helyen teljes berendezéssel és villannyal felszerelve eladó. Érdeklődni lehet Kozarac Gyokánál Titel. 212-1-4

CITROEN gyártmányu AUTO, jó állapotban levő, olcsón eladó. Cim: Jovan Krajci i drug, Bački Petrovac, Gabrenji ulica. 225-1-3

ELADÓ értékes ebédlő, rövid zongora és egyéb butorok Futoski put 143. 246-1-3

EGY HÁZ szabad kézből eladó. Bővebbet Magyar u. 50. sz. alatt. 186

BILLIARD, teljesen új felszereléssel, olcsón eladó. — Megtekinthető Schmidt Frigyesnél, Tehermin. 262 1-3

KERESLET

ÜGYNÖKÖK és ÜGYNÖKNÖK magas jutalékkal kerestetnek. Bővebbet Archimandrita Rajačić ul. 4. (Kereszt u.) délelőtt 10-12-ig, délután 2-4-ig. 238-1-3

4-10 ÉVES HÁTAS-LOVAKAT vásárolók. Feltétel: szép alak és jó lábak. Pavlicsenko tábornok, Szokopljansza 2. 262

HIRDETÉSEKET felvesz a „Délbácska” kiadóhivatala, Trg Oslobođenja 3. Wagner-palota, az udvarban balra. - Telefon 21-37.

Szerkesztésért és kiadásért ideiglenesen felel:
ANDRÉE DEZSŐ

ÜZLETHELYISÉG,
iroda vagy műhely részére alkalmas, a rom. kath. hitközség épületében, a jelenlegi Monašević-féle üzlet helyisége fölött, f. év május hó 1-től kiadó. Bővebbet Derner üvegkereskedésében.

ÁLLAST KERES

Levelezőnő,

fiatal erő, szerb és magyar nyelvtudással, gépiró (círill), jó gyorsíró, azonnali belépésre fevértetik. Ajánlatokat a fizetési igények megjelölésével „Maribor 297-5” jellegre az Inter-reklam d. d. Zagreb, Marovska 28 továbbít. 254

KIADÓ

HELYISÉG, mely alkalmas irodának vagy műhelynek, világos egyszobából áll, a Délbácska szerkesztőségével mellett, Wagner-palota udvarában kiadó. Bővebbet a kiadóban. 177-1-0

LAKÁS KIADÓ, egy szoba, konyha és speiz február 1-re. Mátyás király u. 16. 211-1-2

ÚJ HÁZBAN szoba, konyha, speiz február 1-re kiadó. Deakova 34. 248-1-3

KIADÓ két kisebb szoba irodának, műhelynek vagy raktárnak, esetleg szoba, konyha Futaki utca 70. szám. 89-1-0

EGY SZOBA fűskamrával február 1-re kiadó Jovan Aranjeva (Damjanich) ucca 7. 263 1-1

BUTOROZOTT SZOBA kiadó ugyanitt jó HÁZIKOSZT is kapható házon kívül is. Cim Mátyás Király ucca 16. 245 1-1

KÉT UCCAI SZOBA, konyha, speiz és különálló udvarral kiadó. Cim Slováčka (Attila) usca 72. 242 1-2

EGYSZOBÁS, konyhás lakás azonnali kiadó Magyar u. 41. Bővebbet az üzletben. 252 1-3

VEGYES

ZAGREBI HÁZAMAT ELCSERÉLNÉM, hasonló vajdasági városi házzal, (szolgálati áthelyezés végett) a ház a város központjától 10 percnnyire fekszik a szülészeti klinikától harmadik ház, mely ál 2 lakásból a 2 szoba, konyha speis, konyhákban vízvezeték, szobák parkettázva, angol klosett, kanalizáció, betonozott padlás, minden lakáshoz padlás, villany (ez mind udvari) uccafronton 28 méter széles gyönyörű háztelek, külön vízvezetékkel, csekély értékűlőmség nem határoz, ügynőkök díjaztatnak, ajánlatokat „Tehermentes” jellegre a kiadóhivatal továbbít. 253 1-2

Nyilt-tér*)

Fájdalomtól megtört szívvel tudjuk az összes rokonainkkal és ismerőseinkkel, hogy forrón szeretett jó anyánk, ill. testvér, néne és sógor

Tukanits Rozália

szül. Schmidt

f. évi január hó 21-én reggel 6 óraker, életének 64 évében, hosszú és kínos szenvedés után jobblétre szenderült.

Felejtethetlen halottunk hült tetemei f. évi január hó 22-én d. u. 1/4 óraker fog-nak a Carinska ul. 3. sz. gyászházból a helybeli r. kat. sírkertben örök nyugalomra tetetni.

A szentmiseáldozatot január 24-én reggel 1/8 óraker fogjuk a rom. kat plébánia-templomban az Urnak bemutatni.
Novi Sad, 1928. január 21.

Stibrányi Mária Tukanits János
nővér. Tukanits Mária
Schmidt János Tukanits István
fivér. gyermekek.

*) E rovatban közlöttékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Intelligens férfit vagy nőt

keresek

diszkötésü nagy művek

részletfizetésre való eladására.

Kardos hirdetővállalat

könyvosztálya

Novisad, Vilsonov trg 7. Telefon: 23-70.

ÜRES TELEK

vagy telek kisebb értékű épülettel amelyet ideiglenesen lehetne használni megvételre kerestetik. A telek 1500-2000 m² nagyságu kell hogy legyen és a város közepén vagy annak közvetlen közelében. — Ajánlatokat „REKLAM” hirdetőiroda Novisad, Vilson tér 7 továbbít. 265 1-1

KÜLÖNÁLLÓ HÁZ

10-12 kényelmes helyiséggel a város közepén vagy annak közelében **berbe kerestetik.** Ajánlatokat, feltételek megjelölésével a „REKLAM” hirdetőiroda Novisad, Vilson tér 7. továbbít. 266 1-1

Eladó:

1 és 2 éves gyökeres

szőlő-oltványok

sima és gyökeres, amerikai vadvesszők, több fajban

gyümölcsfák,

akác, fenyő, tölgy és gledichia csemeték. Építkezéshez való falazókő és szőlőkaró. Árjegyzéket küld:

Molnár Mihály

Abaujszántó, Fő-u. 340.

154-1-10

A Novisadi Református Egyházi Dalárda

Műkedvelő Gárdája

saját könyvtára gyarapítására 1928. január 29-én a Sloboda nagytermében műkedvelői előadást rendez, mely alkalommal színre kerül Zilahy Lajosnak 3 felvonásos vígjátéka

SÜT A NAP

A Magyar Tud. Akadémia által jutalmazott mű.

SZEMÉLYEK:

A tiszteletes ur	—	—	—
A tekintetes asszony	—	—	—
Sárika	—	—	Kocsi Juliska
A postamesterne	—	—	Fogarassy Rózsika
Jolánka	—	—	Baktay Istvánné
A forgalmista	—	—	Soós Böske
A tanító	—	—	Csizmár István
A tanítóné	—	—	Garay János
Pongé Juhász	—	—	Kórizs Éva
Juliska	—	—	Takács József
Sámson Mihály	—	—	Szili Juliska
Harangozó	—	—	Pál János
Szücs Mari	—	—	Kardos József
Marika	—	—	Vékás Böske
Órnagy	—	—	Takács Ilonka
Rózsika	—	—	Kurtz János
Sámsonné	—	—	Kórizs Eszti
Laji	—	—	Talló Mariska
Koldus	—	—	Szkicsák László
Cigányasszony	—	—	Csipő István
Pukló	—	—	Bódi Zsuzsika
			Vékás Béla

Sugó: Tóth Ödön.

Történik egy kis bihari faluban, a háboru után — Az első rész a paplak udvarán, a második a tanító házában, a harmadik a Sámson Mihály házában

ELŐADÁS UTÁN TÁNC

Jegy elővételben kapható Papp György „Merkur” bank- és váltóüzletében, Kralja Petra 29. Telefon 22-40. Páholy 40-., I. hely 35-., II. hely 25-., III. hely 20-., Erkelly 30-., Állóhely 15- dinár.

1-2 szoba butorozva

kerestetik, esetleg fürdőszobával vagy használatlalt február 1-ére. Cim leadandó

Vojv. Trg. Agencija Hirdetőiroda, Novi Sad, Kr. Petra 29. Telefon 25-86. 226-1-2

NAGYFEJEŐ

kézimunka üzlete ::
NOVISAD, JEVREJSKA U. 9.

Előnyomda. Kézi és géphímző terem. Gomb-áthuzás. Nagy választék a legújabb függöny, Storr miljö, futó, ágyterítő és ágygarnitúrák, fehérnemű és a legdivatosabb ruhaminták előnyomtatása és hímzése, kézi és gépzásur túllhímzés, endlítés, diszpárna montrozás és perzsa szőnyeg nyírása (stuccolás.) Sportzászlók készítése. Teljes kelengyek készítése hozott anyagból is. Nagy választék **kézi klöpli csipkékben** és kézimunka kellékekben.
Jutányos árak! Pontos kiszolgálás!

Téli szükségletre

1° rózsaburgonya, vöröshagyma

a legolcsóbb árban házhoz szállítva kapható

Gausz János

Novisad, Futoski put 66. Telefon 25-34.

A VILÁG

LEGJOBB

ZONGORÁI

legsolidabban vásárolhatók

TRUPPEL

hirneves hangszer-termeiben

NOVI SAD.

Gramofonok nagy választékban. — Óriási raktár lemezujdonságokban.

16 éve fennálló jólmenő
fűszer és élelmiszerüzlet
a város központjában családi okok miatt át-
adó. Cim megtudható: Kardos hirdető-
vállalatnál Novisad, Vilsonov trg 7.

Lakás, 2 uccai szoba,
konyha és spejzből álló, új házban kiadó. Ugyan-
itt más lakás is kiadó. **Sumadijska ucca foly-
tatása, 21. szám.** Reich vasöntöde mellett

Eladó birtok

Petrovaradin határában eladó egy komplett major,
mely áll 2 hold szőlőből, 5 lakásból, 60 m. pincé-
ből (20 waggon bor befogadására alkalmas), is-
tállókból fűszerből stb. Érdeklődni lehet: Petro-
varadin, Mažuranićeva ulica 559. alatt

INGYENES TRAKTOR TANFOLYAM

A [HOFHERR-SCHRANTZ-CLAYTON-SHUTTLEWORTH, valamint a MC. CORMICK-féle traktorok kezelésének és
vezetésének tökéletes elsajátítása céljából

f. évi február hó 6-tól 11-ig

ingyenes tanfolyamot rendezünk.

Mezőgazdák!

aki a traktor kezelését alaposan kívánja megtanulni, használja ki ezt a kedvező alkalmat.

Traktortulajdonosok! használjátok ki ezen alkalmat, hogy az üzemzavarokat és károkat elkerüljétek.
A tanfolyamot saját házukban

NOVISADON, Temerinska ul. 1-3 tartjuk meg.

Akik a tanfolyamon résztvenni kívánnak, szíveskedjenek ebbeli szándékukat legkesőbb január hó 30-ig velünk közölni,
hogy esetleg olcsó lakásról és ellátásról gondoskodhassunk.

Auš i Drugovi k. d.

Hofherr-Schranz-Clayton-Shuttleworth

OSIJEK
Desatičina ul. 17.

NOVISAD
Temerinska ul. 1.

ZAGREB
Petrijnska 26.

**MINDENKINEK
GYÖNYÖRÜSÉG**

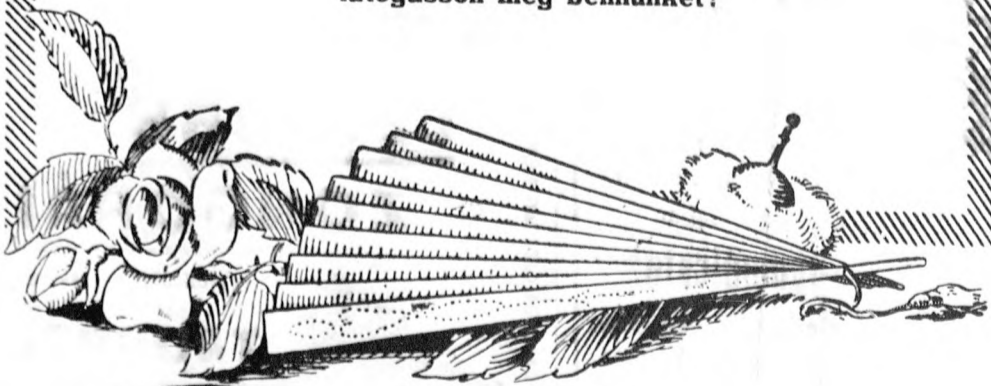
**Hölgyek! Tánchoz és
mulatsághoz** brokát, atlasz, arany
vagy ezüst sevró cipőt
kell viselni. Módot nyújtunk arra, hogy minden
hölgy a bálakon a mi elegáns, könnyű és ké-
nyelmes cipőinkben jelenjen meg.

A brokát cipők

árait leszállítottuk

229. — dinárról **169.** — dinárra
169. — dinárról **129.** — dinárra

Használja ki az alkalmat,
látogasson meg bennünket!

Bata

